

Konsesjonsavdelingen/ NVE

Saksbeh./tlf.nr: Eirik Gullesen/91618191
Deres ref./tlf.nr: Asle Selfors/
Deres dato:
Vår ref.: 19/00442-2
Vår dato: 10.04.2019

Statnetts svar på NVEs spørsmål om nedleggelse av EVM

I forbindelse med Equinors planlagte konsesjonssøknad om nedleggelse av Energiverk Mongstad (EVM) etterspør Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE) vurderinger fra Statnett og BKK Nett. Statnetts svar vil være en del av offentlig tilgjengelig vedlegg til Equinors konsesjonssøknad, som forventes ut på høring i løpet av april 2019. Equinor og NVE ønsker Statnetts svar innen fredag 5.april 2019. Vi har koordinert vårt høringssvar med BKK Nett. NVE ønsker konkret at Statnett bidrar med kort svar på følgende tre spørsmål:

1. Hva mener Statnett vil være de systemmessige konsekvenser dersom gjenværende gassturbin (GT11) på EVM fra årsskiftet 2019/2020 blir frakoblet og fjernet?
2. Er det rasjonelt å la GT11 stå i beredskap i 1-3 år i påvente av at permanente tiltak i nettet kan etableres? Dette basert på den nytte turbinen har - gitt forutsetninger om reelt effektbidrag i MW og om oppstartstid for GT11 - sett mot de totale årlige kostnader.
3. Er det rasjonelt å la GT11 stå i beredskap på lengre sikt som et alternativ til andre tiltak?

På kort sikt anbefaler vi å beholde GT11 i beredskap i påvente av at andre tiltak i nettet utredes videre. På lang sikt er GT11-beredskap sannsynligvis ikke det mest rasjonelle tiltaket.

Vi viser til Statnetts "Høringsuttalelse - Endret drift av kraftvarmeverket på Mongstad", datert 31.10.18, samt tilhørende anbefaling om at en eventuell nedleggelse av EVM utsettes til etter at 300 kV ledninger mellom Modalen og Lindås er på drift. Vi legger til grunn at 300 kV ledninger mellom Modalen og Lindås er i drift innen Equinor eventuelt legger ned EVM permanent.

Nedleggelse av Energiverk Mongstad (EVM) reduserer forsynings sikkerheten til eksisterende forbruk vest for Modalen, Evanger og Samnanger. Dette innebærer både høyere sannsynlighet for at en feil fører til utkobling av forbruk, samt at størrelsen på forbruket som da må bli koblet ut, øker.

Statnett har mottatt søknader om tilknytning av ca. 650 MW nytt forbruk i Bergensregionen og har nylig svart at tilknytning av deler av det omsøkte forbruket ikke er driftsmessig forsvarlig. Begrunnelsen er at tilknytning av dette forbruket uten tiltak gjør det svært krevende for Statnett å gjennomføre nødvendig vedlikehold og fornyelse av transmisjonsnettet i Bergensregionen. Dette henger sammen med at eventuell forbruksøkning og nedleggelse av EVM medfører at vi ikke kan gjennomføre en tilstrekkelig mengde utkoblinger av nettanlegg som må vedlikeholdes eller fornyes.

Nesten alt det nevnte forbruket søker om tilknytning innen 2020-2023. Vi forventer følgelig at Equinor og andre kunder som har fått svar om at tilknytning ikke er driftsmessig forsvarlig i dagens nett kan ønske tilbud om utredning av tiltak som muliggjør driftsmessig forsvarlig tilknytning. Forutsatt at kunder ønsker utredning av tiltak, vil vi starte utredning av tiltak medio 2019, med sikte på å være ferdig i løpet av høsten 2019.

Analysene i vedlagte notat viser at kostnadene ved å ha GT11 i beredskap på kort sikt er høyere enn forventet nytte i form av økt forsyningssikkerhet. Vi har imidlertid ikke utredet hvilke tiltak som kreves for å tilknytte det omsøkte forbruket, og har heller ikke gjort en tilstrekkelig vurdering av hvilken nytte GT11 kan ha når det gjelder muligheten for tilknytning av stort forbruk eller ved gjennomføring av tiltak. Vi kan dermed ikke utelukke at EVM er nyttig som reserve i sårbare perioder med utkoblinger i forbindelse med vedlikehold, fornyelser og nybygging i nettet.

Vi anbefaler derfor at NVE venter med å ta endelig stilling til om det er rasjonelt at GT11 beholdes som beredskap på kort sikt inntil utredning av andre tiltak er gjennomført. På lang sikt mener vi at det sannsynligvis finnes tiltak som er mer rasjonelle enn GT11-beredskap. Dette fordi nettinvesteringer kan være både billigere og/eller ha kortere "oppstartstid" (høyere nytte) enn GT11-beredskap. Se nedenfor og i vedlegg for ytterligere utdyping.

Sparte avbruddskostnader fra GT11-beredskap er sannsynligvis mindre enn kostnad ved beredskap.

GT11-beredskap vil bidra til å redusere avbruddskostnadene ved langvarige feil og utkoblinger med varighet utover oppstartstiden på syv døgn. Dersom vi kun ser på vår estimerte reduksjon i forventet avbruddskostnad som følge av GT11-beredskap, er nedleggelse av GT11 billigere enn beredskap på kort sikt (1-3 år). Dette skyldes en kombinasjon av relativt høy kostnad for beredskap sammenlignet med forventet nytte i form av økt forsyningssikkerhet (sparte avbruddskostnader).

På lang sikt (40 år) er sparte avbruddskostnader som følge av GT11 beredskap inntil 60% høyere enn kostnad for beredskap. Dette tilsier isolert sett at GT11-beredskap er mer rasjonelt enn å legge ned GT11 permanent på lang sikt. Selv om vi ikke har gjort en vurdering av andre tiltak, vurderer vi at det sannsynligvis finnes tiltak som er mer rasjonelle enn GT11-beredskap. Dette fordi nettinvesteringer kan være både billigere og/eller ha kortere "oppstartstid" (høyere nytte) enn GT11-beredskap på lang sikt.

	Grovt estimat: avbruddskostnader i ytre-BKK som GT11-beredskap sparer	Kostnad ved å ha GT11 i beredskap*
Nåverdi 1 år	10 - 20 MNOK	58 MNOK
Nåverdi 3 år	70 - 130 MNOK	167 MNOK
Nåverdi 40 år	1032 - 1852 MNOK	1175 MNOK

*andre kostnader, for eksempel til gass, er ikke inkludert i kolonne til høyre

Tallene i tabellen over består i hovedsak av avbruddskostnader som følge av forventede langvarige feil på kabler. Avbruddskostnad for langvarige feil på transformatorer og luftledningsfeil er inkludert. Dersom en langvarig kabelfeil skulle inntreffe og ha samme varighet som en kabelfeil i Oslofjorden, kan GT11-beredskap spare avbruddskostnader på inntil 590-1530 MNOK, forutsatt vesentlig forbruksvekst og feil som gir verst konsekvens. Avbruddskostnader er estimert basert på Statnetts standard KILE-satser for strømavbrudd i Olje- og gassindustrien.

Vi har brukt konservative forutsetninger i vår beregning av forventet besparelse i avbruddskostnader som følge av GT11-beredskap. I tillegg er forbruksveksten vi har lagt til grunn større enn det som er forsvarlig å knytte til uten andre tiltak i nettet. Dette tilsier at nytten som GT11 gir i form av økt forsyningssikkerhet, er overvurdert.

Med vennlig hilsen
Statnett SF

Håkon Borgen
Konserndirektør
Teknologi & utvikling